

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

H O T Ă R Î R E

cu privire la examinarea contestației cet. XXXXXX împotriva
deciziei de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului
în Procuratura Generală XXXXXX

nr. 3-37/2022

15 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte – Vladislav Guțan

Membrii – Victor Comerzan, Marcel Cimbir, Oleg Televca, Pavel Țurcan,
Elena Cazacov și Alexandru Lozan

examinând în ședință publică contestația cet. XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare a Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în privința procurorului în Procuratura Generală XXXXXX, din lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară,

CONSTATĂ:

La xx.xx.2021 Inspecția procurorilor a înregistrat 2 sesizări a cet. XXXXXX și XXXXXX, prin care au solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmăririi penale și criminalistice a Procuraturii Generale, XXXXXX, pentru încălcările legislației procesual penale, admise în cadrul exercitării urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX.

Ulterior, la xx.xx.2021 a mai parvenit sesizarea cet. XXXXXX în care solicită tragerea la răspundere disciplinară a aceluiași procuror XXXXXX pentru încălcările drepturilor sale de învinuită în cadrul gestionării cauzei penale mai sus menționate.

La xx.xx.2021 a mai parvenit o sesizare a cet. XXXXXX în care suplimentar a indicat și alte încălcări procesuale admise de către procurorul XXXXXX.

Autorii sesizărilor XXXXXX și XXXXXX au invocat, că procurorul XXXXXX, fiind conducătorul grupului de procurori al urmăririi penale în cauza nr. XXXXXX pornită la xx.xx.2019 de către Procuratura Generală, în baza art. 361 alin.(2) lit. b), d) și art. 243 alin.(3) lit.a) și b) din Codul penal, nu întreprinde acțiuni necesare așa ca: [...] ș.a., în scopul cercetării cazului deplin, obiectiv și sub toate aspectele, prin ce se încalcă drepturile lor de acces la justiție.

Autorul sesizărilor XXXXXX a menționat, că procurorul XXXXXX ca conducător al grupului de urmărire penală nu organizează efectuarea urmăririi penale multilateral, eficientă și completă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor pe cazul dosarului XXXXXX, disjungând neîntemeiat materialele cauzei penale într-o procedură separată în privința învinuiților XXXXXX și XXXXXX - fostul director al XXXXXX, ca rezultat fiind supuse răspunderii penale persoanele simple așa cum este ea.

În cadrul urmăririi penale procurorul XXXXXX se eschivează de a numi efectuarea expertizei judiciare economice-contabile, refuză dispunerea efectuării: controlului financiar XXXXXX, nu este dată apreciere acțiunilor directorului și fondatorului XXXXXX XXXXXX, care este martor cheie în dosarul XXXXXX.

La fel, la etapa de terminare a urmăririi penale procurorul XXXXXX a întocmit un grafic privind prezentarea ei și avocatului materialelor cauzei penale nr. XXXXXX, fixând un termen foarte scurt de 7 zile pentru a lua act cu xxx de volume, ceea ce este imposibil, prin ce i-a fost încălcat flagrant dreptul la apărare.

Fiind audiat în cadrul verificării sesizărilor procurorul XXXXXX a negat argumentele invocate și a explicat, că urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX a fost pornită la xx.xx.2019 de către Procuratura Generală, în temeiul unor bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b) și d), art.243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal, pe faptul că în perioada 2017-xx.xx.2019, o reuniune stabilă de persoane (fizice și/sau juridice), cum ar fi [...], precum și alte persoane (fizice și/sau juridice) nestabilite la moment, prin introducerea datelor vădit denaturate în actele contabile, financiare, bancare etc., au spălat bani în proporții deosebit de mari.

Prin ordonanța din xx.xx.2019 cauza penală a fost retrasă de la Procuratura Generală și transmisă Procuraturii Anticorupție, pentru exercitarea în continuare a urmăririi penale.

La cauza nr. XXXXXX, la xx.xx.2019 a fost conexată cauza nr. XXXXXX în care urmărirea penală a fost pornită la xx.xx.2019 de către Procuratura Anticorupție, în temeiul bănuielii rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art.29, 46 și 190 alin.(5) din Codul penal.

La xx.xx.2020 cauza penală nr. XXXXXX a fost retrasă de la Procuratura Anticorupție și transmisă în procedura Procuraturii Generale, fiind conexată cu cauza nr. XXXXXX, urmărirea penală în care a fost pornită la xx.xx.2019 de către Procuratura Generală, în temeiul unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal.

În continuare, la xx.xx.2020, la cauza penală de bază au mai fost conexate cauzele penale nr. XXXXXX, nr. XXXXXX, nr. XXXXXX și, respectiv, nr. XXXXXX, pornite de către Procuratura Generală, în temeiul unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.284 alin.(1), art.177 alin.(1), art.361 alin.(2) lit. b) și d), art. 190 alin.(5), art.243 alin.(3) alin. a) și b), art.325 alin.(3) lit. a), a¹) și b), art.326 alin.(3) lit. a) și b), art.327alin.(3), art.328 alin.(3) lit. c) din Codul penal.

La xx.xx.2021, din cauza nr. XXXXXX în privința XXXXXX, învinuită de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(5), art.284 alin.(1), art.42 alin.(5), art. 190 alin.(5), art.42 alin.(5), art.243 alin.(3) lit. a) și b) din Codul penal și alte x învinuiți a fost disjunsă cauza penală nr. XXXXXX.

După disjungere, persoanele în privința cărora s-a făcut acest procedeu, inclusiv părțile vătămate, au fost informate despre terminarea urmăririi penale, fiind întocmit la xx.xx.2021 un grafic de prezentare a materialelor urmăririi penale până la xx.xx.2021, inclusiv.

Ulterior, la xx.xx.2021, actul procedural de întocmire a graficului de prezentare a materialelor urmăririi penale a fost desființat, deoarece învinuiții și apărătorii acestora făcând abuz de situația lor, contestând actul procedural de întocmire a

graficului de prezentare a materialelor urmăririi penale, acțiunea ce nu este în măsură să suspende executarea acestuia, au boicotat luarea de cunoștință cu materialele urmăririi penale.

În privința caracterului ineficace al anchetei, a menționat că la etapa inițială a urmăririi penale, ținând cont de specificul infracțiunilor investigate, și anume cel economic, la xx.xx.2019, după pornirea urmăririi penale la xx.xx.2019 s-a purces la efectuarea [...].

Cercetarea cazului a inclus efectuarea unei serii de măsuri speciale de investigații, [...], în această privință fiind înaintate mai mult de xxx demersuri în vederea obținerii autorizațiilor prescrise de lege.

Aproximativ xx de ordonanțe, demersuri și încheieri ale instanțelor de control judiciar au fost supuse traducerii de către traducătorii licențiați în limba rusă, engleză și cea arabă (*acestea constituind mai mult de xxxxx de foi*), cu ulterioara anexare a acestora la cererile de asistență juridică internațională adresate organelor competente ale XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX.

Abia la xx.xx.2021 și xx.xx.2021 în adresa Procuraturii Generale au parvenit rezultatele executării comisiilor rogatorii formulate organelor de drept ale XXXXXX și, respectiv, XXXXXX, care urmează a fi supuse traducerii și cercetării, nefiind executată cererea de asistență juridică internațională adresată organelor competente ale XXXXXX.

În cadrul urmăririi penale au fost efectuate mai mult de xx de percheziții, în cadrul cărora au fost ridicate mai multe obiecte, fiind ulterior supuse examinării (*realizarea acțiunii fiind îngreunată de neprezentarea participanților*), iar în privința unora, reieșind din caracterul specific al acestora, cu obținerea în prealabil a autorizațiilor instanței de control judiciar, au fost ordonate zeci de expertize tehnice în vederea extragerii informațiilor electronice, dintre care până la moment nu au fost executate toate.

Investigarea cazului a cuprins audierea unui număr de peste xxx de persoane în calitate de martori, inclusiv în baza delegațiilor adresate procuraturilor teritoriale din întregul teritoriu al Republicii Moldova, precum și unei serii de examinări a diferitor informații și obiecte relevante stabilirii adevărului obiectiv pe caz.

Complexitatea cazului mai rezidă și din numărul de volume ale cauzei penale, care constituie xxx de volume (*fiecare volum, cu anumite excepții, conținând de până la xxx de file*).

Totodată, a accentuat și asupra factorului neprocedural care a influențat perioada desfășurării anchetei atât pe plan național, cât și cel internațional, cum ar fi situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19.

În consecință, cele specificate și au constituit factori obiectivi care au fost de natură să influențeze termenele de desfășurare a cercetărilor.

În pofida acestor dificultăți, s-au făcut investigații și s-au administrat probe cu privire la săvârșirea unor fapte concrete și la modalitatea de constituire și evoluția organizației, la moment întocmind rechizitoriu pentru a deferi cauza penală justiției în privința unei din grupări criminale, după care fiind preconizată deferirea justiției și altor grupări, inclusiv XXXXXX și XXXXXX.

În ceea ce privește pretinsa realizarea a intereselor personale, favorizarea unor persoane, precum și admiterea ingerințelor în drepturile și interesele unor persoane terțe, a dedat că acest argument este declarativ, în lipsa unei baze factologice, având

un caracter manipulator și reprezintă o reacție de dezacord cu faptul tragerii la răspundere penală.

Referitor la omisiunea de al deferi justiției pe XXXXXX a explicat că în privința acestuia, la xx.xx.2021, au fost inițiate investigațiile în vederea căutării acestuia.

În ceea ce privește pretinsa favorizare a martorului XXXXXX, precum și fundamentarea acuzațiilor doar pe baza declarațiilor acestuia, a declarat că argumentul dat reprezintă nu altceva decât faptul necunoașterii de către autorul sesizării a actelor normative și materialele cauzei penale, în cadrul căreia au fost audiate peste xxx de persoane în calitate de martori.

Referitor la dispunerea expertizei financiar contabile, controlului fiscal repetat, procurorul supus verificării a menționat, că această reclamație a constituit subiectul examinării cererilor cet. XXXXXX, în modul prevăzut la art.244-247 din Codul de procedură penală, fiind examinat în ordinea contorului ierarhic superior.

De asemenea, a fost întocmit un alt grafic pentru prezentarea materialelor cauzei penale învinuiților, inclusiv XXXXXX și apărătorilor lor, despre ce persoanele cointeresate au fost informate.

Argumentele falsificării probatoriului, prin audierea a doi martori concomitent cu efectuarea examinării printr-un proces-verbal de cercetare la fața locului au fost verificate de procurorul ierarhic superior, în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală și respinsă.

Explicațiile procurorului se confirmă prin copiile actelor procesual penale, care au fost prezentate și anexate la materialele procedurii disciplinare.

În cadrul verificării sesizării Inspekția procurorilor a constatat că problemele abordate de către autorii sesizărilor se referă la desfășurarea urmăririi penale și țin de competența procurorului ierarhic superior și judecătorului de instrucție, care deja în privința unora s-au expus, fiind menționate mai sus, însă acestea nu au influențat supra instrumentării cauzei penale în continuare și adoptarea soluției corespunzătoare.

Prin decizia Inspekției procurorilor din xx.xx.2022 a încetată procedura disciplinară în privința procurorului XXXXXX, din lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspekția procurorilor, cet. XXXXXX, la xx.xx.2022 a depus o contestație împotriva deciziei Inspekției procurorilor și a solicitat Colegiului de disciplină și etică de a anula decizia Inspekției procurorilor, privind încetarea procedurii disciplinare, ca ilegală și neîntemeiată și constatarea comiterii abaterii disciplinare în activitatea procurorului menționat.

Conform prevederilor art. 49 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică nici un temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspekției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării în termen de 10 zile de la data recepționării deciziei, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2022. Totodată, este de menționat că la dosar lipsesc înscrisuri ce ar confirma data la care petentul a recepționat decizia contestată.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de

exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de XXXXXX și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petiționar, Colegiul consideră că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că, Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX nu au fost stabilite careva temeieri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorul vizat a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Colegiul apreciază critic alegațiile petentului, și stabilește că, procurorul XXXXXX la instrumentarea cauzei nr. XXXXXX și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează (art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură), adoptând hotărârile în cauza penală analizată, reieșind din propria lui convingere, având la bază un anumit material probator, care i-a permis să adopte hotărârile pe faptele sesizate, circumstanțe care, nu pot servi temei pentru tragerea lui la răspundere disciplinară.

Într-o altă ordine de idei, necesită a fi subliniat faptul că, Colegiul de disciplină și etică nu examinează legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul examinării petițiilor, în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod – legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei modului de soluționare a cererii respective de către procurorul, nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile *Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură*, respectarea principiului independenței decizionale, excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a autorităților ierarhic superioare, și după caz, a controlului judiciar exercitat de instanța de judecată.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ -77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării, cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, presupus a fi comise de către procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul urmării penale din cadrul Direcției urmării penale și criminalistice a Procuraturii Generale, XXXXXX.

Președintele Colegiului de
disciplină și etică

Vladislav GUȚAN _____ semnat _____

Membrii Colegiului:

Victor COMERZAN _____ semnat _____

Oleg TELEVCA _____ semnat _____

Pavel ȚURCAN _____ semnat _____

Elena CAZACOV _____ semnat _____

Alexandru LOZAN _____ semnat _____